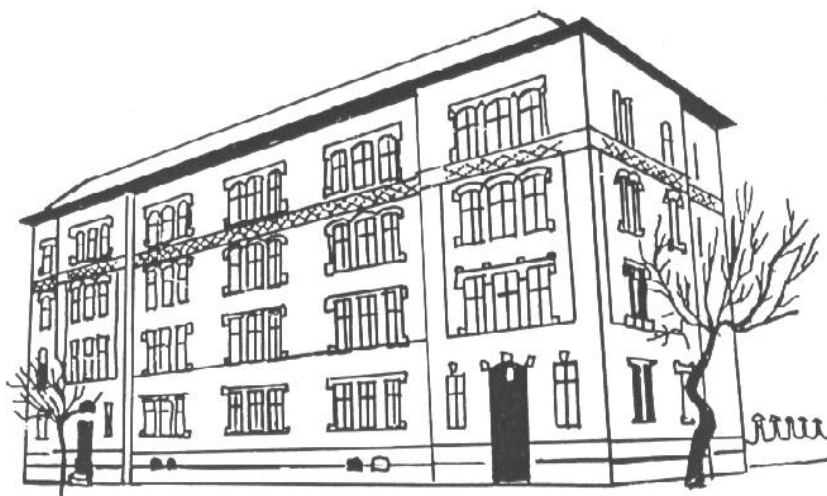

Első Óbudai Német Nemzetiségi Általános Iskola
Erste Altofener Deutsche Nationalitätenschule

Helyi tanterv

I.

Az Első Óbudai Általános Iskola helyi tanterve

Tartalomjegyzék	oldal
1. A választott kerettanterv megnevezése	2
2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama	3
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	5
4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	5
5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	8
6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	8
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	
7.1. A tanulók értékelése	8
7.2. A tanulók tudásszintjének, képességeinek mérése az egyes évfolyamokon	10
7.3. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei	10
7.4. Az iskolai írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	12
7.5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	12
8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	13
9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	14
10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	14
11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	16
12. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	16
13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	17

1. A választott kerettanterv megnevezése

Helyi tantervünk a *kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről* szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alábbi mellékletei, valamint *A nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról* szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet alapján dolgoztuk ki:

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

Kötelező tantárgyak:

- Német nyelv és irodalom
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Német népismeret
- Erkölcstan
- Környezetismeret
- Ének-zene – **A változat**
- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Kötelező tantárgyak:

- Német nyelv és irodalom
- Magyar nyelv és irodalom **A változat**
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Erkölcstan
- Természetismeret
- Biológia **B változat**
- Fizika **B változat**
- Kémia **B változat**
- Földrajz
- Ének-zene **A változat**
- Német népismeret
- Dráma és tánc
- Informatika
- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat
- 7 évfolyam: **A változat**
- Testnevelés és sport
- Osztályfőnöki

A 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet módosításában - 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet - kiadásra kerülő kerettantervek közül:

10. melléklet - Nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

10.5. A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

Német népismeret

- 1–4. évfolyam
- 5–8. évfolyam

Német nyelv és irodalom

Nyelvoktató és kiegészítő nemzetiségi oktatáshoz

- 1–4. évfolyam
- 5–8. évfolyam

A **tanulók értékelése** tekintetében helyi tantervünk külön rendelkezéseket nem hoz, hanem a 2011.CXC Köznevelési törvény 54. § (1)- (3) bekezdéseiben leírtak alkalmazását rögzíti az iskola helyi gyakorlataként.

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

A nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet 10. § alapján:

- a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak a felhasználásával kell megszervezni. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosítására a nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete is felhasználható,
- a heti kötelező órakeretből a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására legalább öt órát szükséges biztosítani,
- a készségtárgyakra előírt óraszámából évi harminchét óra átcsoportosítható a nemzetiségi nyelv és irodalom vagy a népismeret oktatására,
- a nemzetiségi népismeret tantárgy oktatására minden évfolyamon heti egy tanórát kell biztosítani.

A kötelező órák biztosítása:

- a szabadon felhasználható órakeretből,
- a Knt. 6. mellékletében biztosított nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlettanórai foglalkozásainak óraszámából,
- az egyéb foglalkozások órakeretéből.

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom			+1	+1
Német nyelv és irodalom	+5	+5	+5	2 +3
Német népismeret (heti egy óra készségtárgyból átcsoportosítva)	+1	+1	+1	+1

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Német nyelv és irodalom	3 +2	3 +2	3 +2	3 +2
Népismeret				
Matematika		+1	+0,5	+0,5
Informatika	+1			

4-8. évfolyamig az *idegen nyelv* óraszama átcsoportosítva német nyelv és irodalom tantárgyra.

Az 1–4. évfolyam óraterve

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Nemzetiségi nyelv	5	5	5	5
Népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret		1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen:	27	28	28	29
Egyéb foglalkozásra fennmaradó órakeret	27	26	26	28
Nkt 6. mellékletében biztosított órakeret	54	54	54	57

Az 5–8. évfolyam óraterve

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3,5	3,5
Nemzetiségi nyelv	5	5	5	5
Népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	3,5	3,5
Erkölcstan/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	29	30	32	31
Egyéb foglalkozásra fennmaradó órakeret	24	23	26	27
Nkt 6. mellékletében biztosított órakeret	53	53	58	58

Az óratervekben vastagon szedett rész: csoportbontásban tervezett órák.

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

2011.CXC Köznevelési törvény 63. § (1) c/ bekezdéseiben leírtak alapján, iskolánkban a tankönyvek, a tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása a pedagógusok, illetve a szakmai munkaközösségek feladata, a következő szempontok alapján:

A tankönyv a helyi tanterv követelményeinek megfelelően alkalmas legyen:

- a tantárgy, tananyag tartalmának oktatására,
- a szaktudományok megfelelő szintű, tudományos, hiteles, tárgyilagos feldolgozására,
- az ismereteknek az érintett korosztályoknak megfelelő módszerekkel történő közvetítésére,
- alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

Továbbá figyelembe kell venni:

- a könyv nyelvezetét, közérthetőségét, stílusát,
- a könyv technikai kivitelezését, esztétikai megjelenését,
- lehetőség szerint alkalmas legyen több tanéven keresztül történő felhasználásra,
- az azonos színvonalú tankönyvek, segédletek, taneszközök árát.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A helyi tanterv sajátosságai

Az Első Óbudai Általános Iskola helyi tantervét a „Kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről” szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet” szerint dolgoztuk ki:

A **német kisebbségi oktatás** elkészítésénél figyelembe vettük a „A nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról” szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet”-et, melynek alapján az oktatás formája: **nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás.**

1-4. osztályig - heti **öt óra német nyelv és heti egy óra népismeret** mellett - egyes tantárgyak tananyagrészeit német nyelven tanítjuk:

- a heti kettő énekórából egy óra németül,
- a heti öt testnevelésórából egy óra németül,
- és a környezetismeret tantárgy egyes anyagrészei német nyelven zajlanak.

Felső tagozaton - heti öt óra német nyelv és egy óra népismeret mellett - a szókincs bővítése céljából a történelem tantárgy egyes tananyagrészeit két nyelven (magyarul és németül) tanítjuk.

Helyi tantervünk **tantárgyakra** és **évfolyamokra** bontja a Nat tíz műveltségi területének fejlesztési feladatait.

A felhasználható órakeret összeállításánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- a nem kötelező tanórai keretből elegendő mennyiség jusson a csoportbontásra, valamint a tanórán kívüli egyéb foglalkozásokra,
- nagyarányú csoportbontásra volt szükség az épület adottságai (keves tanterem, kisméretű informatika, ill. technika terem), a nagy osztálylétszám (jelenlegi alsó tagozaton több osztály tanulói létszáma 28-30 fő), valamint a nemzetiségi oktatás irányelvének figyelembevétele (csoportbontásban kell tanítani a német nyelvi, és népismeret tantárgyakat) miatt,
- biztosított legyen a mindennapi testedzés megvalósításához szükséges órakeret,
- a kötelező órákat a szabadon felhasználható órakeretből, a Knt. 6. mellékletében biztosított nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást többletanórai foglalkozásainak óraszámából, és az egyéb (finanszírozott) foglalkozások órakeretéből biztosítottuk

1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alapfokú nevelés-oktatás első négy évre terjedő pedagógiai szakaszának alapvető jellemzője az alapozás. Négyéves időtartama két kisebb, eltérő képzési célú szakaszra tagolódik.

Az első két iskolai év bevezető szakasz, szerepe szerint előkészíti az iskolai tanulmányokra. Gyermekre figyelő fokozatossággal vezet át az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti kereteibe, tevékenységrendszerébe és szokásrendjébe. Felhasználja és továbbfejleszti az iskolába kerülő gyerek természetes tanulási motiváltságát, a megismerés és a megértés iránti érdeklődését, nyitottságát. Széles teret enged játék- és mozgásigényének kielégítéséhez. Kedvező feltételeket teremt a természetes fejlődési, érési folyamatok kiteljesedéséhez. Előkészíti, megalapozza a kulcskompetenciák kifejlődésének folyamatát.

- A tanító, a fejlesztéssel foglalkozó pedagógus feltérképezi a tanulók egyéni fejlesztési szükségleteit. A gyerekek közötti különbségeket természetesként fogadja el. Kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai feltételeinek beéréséhez, és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremt a sikeres iskolai pályafutás, valamint az élethosszig tartó tanulás biztonságos megalapozásához, az egységes műveltségbeli alapok megszerzéséhez.
- A kezdő iskolaszakaszban, az iskolakezdés 3–4. évében folytatódnak a fenti fejlesztési prioritások, de fokozatosan átalakul a tanulás jellege. Egyre inkább előtérbe kerülnek a teljesítményelvárások által meghatározott tanulási feladatok, a fejlesztési követelményeknek való megfelelés igénye.
- A német nyelv és irodalom tantárgy tanításánál fontos feladatunk a szóbeli és az írásbeli kommunikáció önálló és kreatív használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, az olvasás, szövegértés képességének fejlesztése.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamata a kisiskolások nevelésében a tanulók együttműködésére épül, kooperatív technikákkal operál.
- A tanulók fejlettségére és fejlesztési szükségleteire figyelve, differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növeli a tanító a terhelést és a teljesítményelvárásokat. A tanulók előmenetelét fejlesztő értékeléssel segíti elő.
- Éléményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti a kulcskompetenciák összetevőit: az alapvető rutinokat, képességeket és alapkészségeket, formálja az attitűdöket, közvetíti az elemi ismereteket, tanulási és magatartási szokásokat alakít.
- Megtapasztaltatja az ismeretszerzés korszerű forrásait, azok eszközként való felhasználásának módját, megtanítja és gyakoroltatja az elemi tanulási módszereket és technikákat. A tanulók fokozatosan gyarapodó ismereteit rendszerbe szervezi. Aktivizálja a már megszerzett tudást az új tanulási feladatok megoldásához.

A tanító egészséges egyensúlyt teremt a nevelési és oktatási feladatok rendszerében. Kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad magatartási normák, szabályok elsajátításához, a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség fejlődését, érését, a felelős állampolgári magatartás megalapozását.

Az esélyteremtés érdekében támogatjuk az egyéni képességek, a tehetség kibontakozását, tervezetten segítjük a tanulási nehézségekkel küzdő, a sajátos nevelési igényű tanulókat. Kiemelten törődünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek, szokásostól eltérő ütemű fejlődéséből adódnak.

A feldolgozásra kerülő tanítási tartalmak mennyiségének, nehézségi fokának, a haladás tempójának meghatározásában, valamint a tanítási módszerek, eszközök és munkaformák alkalmazásával kapcsolatos döntéshozatalban mindenkor a tanulók fejlettségi jellemzői és fejlesztési igényei az irányadók.

5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alapfokú nevelés-oktatás alapozó és fejlesztő szakasza szervesen folytatja a bevezető és kezdő szakasz nevelő-oktató munkáját, a kulcskompetenciák, az alapkészségek és képességek fejlesztését.

A szakasz fejlesztési feladatainak megtervezésekor – igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz – figyelembe vesszük, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a serdülőkor kezdetétől a 7–8. évfolyamon viszont előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.

Az alsó tagozathoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, kultúrájú gyerekeket együtt neveljük.

- Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészítjük őket a középiskolai továbbtanulásra, és előkészítjük őket a társadalomba való beilleszkedésre.
- Ennek érdekében kiemelten kezeljük a magyar és nemzetiségi nyelvi kommunikációt, az ezekhez szükséges képességek fejlesztését, valamint a matematikai gondolkodás, a kritikus gondolkodás, a problémamegoldás alapképességeit, a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeket, kulcskompetenciákat.
- A német nyelvi nevelés területén kiemelt feladat a tanulók meglévő, gyakorlati nyelvi tudására építve, a nyelvnek, mint működő, változó rendszernek a megtapasztalása, megfigyeltetése, összefüggések felismerése, megnevezése; az egyéni ismeretszerzés módjainak, technikáinak gyakoroltatása.
- Továbbfejlesztjük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Fejlesztjük a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordítunk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarat tulajdonságok fejlesztésére.
- Feladatunknak tekintjük az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesítjük az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az alapozó és fejlesztő szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működését és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Értékközvetítő szerep

A gyerekek nemcsak az iskolában tanulnak. Sokféle más forrásból is bőséges tapasztalatok, ismeretek birtokába jutnak. Ezeket az iskolának számon kell tartania, fel kell használnia nevelő munkájában. Különösen fontos feladatunk, hogy nevelési-oktatási módszereinkkel olyan értékrendet közvetítsünk, amelyek segítik a gyerekeket a spontán hatások és az őket érő információáradat kezelésében, értékelésében, az elfogadásukról való döntésekben.

Az iskola által meghatározott értékrend közvetítésében kitüntetett szerepe van:

- az iskola légkörének, információforrásokkal kapcsolatos nyitottságának,
- a tanító és a tanulók érintkezésének és együttműködésének,

- a kortársakkal kialakított magatartási kultúrának,
- a gyerekek nevelésében a szülői házzal kiépített partneri viszonynak, függetlenül a szülők társadalmi és kulturális háttérétől,
- a spontán szerzett tapasztalatok és tudás feldolgozásának (elemzésének, értékelésének) és felhasználásának,
- különféle élethelyzetek tanulmányozásának (tanulási szituációk, konfliktushelyzetek, veszélyhelyzetek, versengések, önkiszolgálás, másság jelenléte stb.),
- az oktatás kultúráközvetítő, értékörző hatásának, mely kultúra reprezentálja az országban lakók sokszínűségét.

5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az Nemzeti köznevelésről szóló törvény 27.§ (11) bekezdése szerint történik.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

Az iskola igazgatója minden elsős tanuló beiratkozása előtt tájékoztatja az érdeklődő szülőket a helyi tantervről, mely tartalmazza a tantárgyakat és azok óraszámait. A tantervek teljesítése (a magas nemzetiségi órák száma miatt) a kötelező órák mellett csak a választható órakeret terhére valósulnak meg.

A szülő, ha iskolánkat választja és nemzetiségi tanterv szerint szeretné gyermekét taníttatni, választásával elfogadja a tantervekben meghatározott tantárgyakat és azok óraszámait.

Az iskolába újonnan beiratkozott tanuló szülője a beiratkozáskor írásban adja le döntését.

Tanulmányai során a tanuló – a szülő írásbeli kérelme alapján kérheti átvételét évfolyama másik osztályába. Az áthelyezéséről a nevelőtestület véleményének kikérésével - az igazgató dönt.

A tantervi anyagon túlmenően a tanuló – érdeklődése, képességei alapján - különböző differenciált képességfejlesztő foglalkozáson, sportkörön vehet részt, valamint délutáni napközit, tanulószobát vehet igénybe. Ezekről a lehetőségekről az osztályfőnökök adnak tájékoztatást.

A foglalkozásokra az előző tanév végén, az utolsó szülői értekezlet alkalmával kell jelentkezni, s a tanév kezdetekor ezt kell megerősíteni, illetve lehet módosítani.

A jelentkezés után a tanuló köteles a tanév végéig részt venni az általa választott foglalkozásokon.

Minden év május 20-ig fel kell mérni, hogy a tanuló melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstan órán, vagy kötelező erkölcsstan órán kíván részt venni!

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

7.1. A tanulók értékelése tekintetében 2011.CXC Köznevelési törvény 54. § (1)- (3) bekezdéseiben leírtakat alkalmazzuk.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Az értékelés során célunk, hogy a szülő minél részletesebb, konkrétabb, átfogó képet kapjon gyermeke fejlődéséről, tantárgyakra, témakörökre lebontva. Olyat, amely megmutatja a haladás ütemét, az elért szintet, és a hiányosságokat. A követelményeket és az elvárásokat minél pontosabban igyekszünk megfogalmazni.

Értékeléskor első évfolyamon a tanév végi bizonyítványban, az ágazati minisztérium mondatbankját használjuk, melyet a pedagógus – szükség esetén – kiegészíthet. Német nyelv és népismeret tantárgyak értékelésénél az általunk megfogalmazott értékelő szöveget alkalmazzuk.

A pedagógus - az első évfolyamot és második évfolyam félévét kivéve – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A második évfolyam végétől a tanulók munkájának értékelésekor a tantárgyak esetében a következő értékelő (osztályozó) skálát alkalmazzuk iskolánkban:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A tanulók évközi értékelésekor az egy-két órás tantárgyaknál minimum kettő érdemjegy, három-négy órás tantárgyaknál minimum három érdemjegy, ötórás tantárgynál minimum négy érdemjegy legyen félévenként, de törekedni kell arra, hogy a tanulóknak minél több osztályzatuk legyen.

A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján állapítjuk meg. Az osztályzatról a tanulót és a szülőt – a tájékoztató füzetten keresztül – tájékoztatni kell.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A témazáró dolgozatok értékelésénél a következő százalékos értékelést alkalmazzuk:

- 0 - 30 % = 1 (elégtelen)
- 31 - 50 % = 2 (elégséges)
- 51 - 75 % = 3 (közepes)
- 76 - 90 % = 4 (jó)
- 91 - 100 % = 5 (jeles)

A témazáró dolgozatoknak különböző szintű és nehézségű, változatos feladatokat kell tartalmazniuk. A nehézségi fokok kidolgozásánál figyelembe kell venni, hogy leggyengébben teljesítők számára is elérhető legyen az elégséges szint, valamint a legtehetségesebbeknek tartalmazzon gondolkodtató feladatot is.

Elégtelen témazáró dolgozat esetén a tanulónak az adott témakörből szóban vagy írásban lehetőséget kell adni, hogy a hiányosságokat pótolja.

Elméleti tantárgyaknál - lehetőség szerint - szóbeli és írásbeli számonkérés is legyen. A készség tárgyknál a minimum szint teljesítése mellett az osztályozás alapja a tanulók hozzáállása és önmagukhoz viszonyított fejlődése.

A készségtárgyakat az órai munka, figyelem, aktivitás szempontjából is értékeljük. Fontosnak érezzük az öröm átélését, befogadását a minősítésen, számonkérésen felül. Célunk, hogy a tanuló a saját szintjéhez mértén alkosson, befogadjon, próbálgathassa magát és képességeit.

A fejlesztésre szorulóknak esetében a felzárkóztatás menetét, lehetőségeit jelezzük a szülőknek. A gyermeknek biztosítjuk a korrepetáláson való részvételt, fokozottan figyelemmel kísérjük fejlődését. Javaslatot teszünk szakemberekkel (fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus) való együttműködésre iskolán belül és kívül egyaránt.

Iskolánkban a szülők és diákok igényeinek megfelelően a folyamatos értékelés dominál. A motiváció erősítése, az aktivitás növelése érdekében szükségesnek tartjuk a külön feladatok teljesítésének pozitív értékelését.

Az értékelés célja:

- a tanulói teljesítmények ellenőrzése, mérése,
- a személyiség fejlesztése,
- az önértékelési képesség kialakítása, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához,
- a motiváció erősítése,
- a szülők tájékoztatása.

Az értékelések évközi regisztrálására és közlésére a naplót, a tájékoztató füzetet használjuk.

7.2. A tanulók tudásszintjének, képességeinek mérése az egyes évfolyamokon

Célunk a helyi tanterv által előírt követelmények teljesítésének mérése, a kompetenciaszintek feltérképezése, a fejlesztési területek kijelölése.

A mérések, vizsgák anyagát a szakmai munkaközösségek állítják össze, figyelembe véve a különböző szakmai szervezetek idevonatkozó ajánlásait.

Mérések alsó tagozaton:

- 1. évfolyamon: DIFER mérés rövid változatát a fejlesztésre kijelölt pedagógus és az osztálytanító október elejéig elvégzi az összes tanulón. A kiszűrt problémás esetekben a hosszú változatot, majd tanév végén a követő mérést végzik el a pedagógusok.
Tanév végén: hangos olvasás szintjének mérése.
- 2. évfolyamon: a hangos olvasás; hosszú DIFER követő mérése.
- 3. évfolyamon: számolási készség; a hangos olvasás; írás gyakorlottsága.
- 4. évfolyamon: számolási készség; az írás gyakorlottsága; a hangos olvasás; német nemzetiségi nyelvtudás; szövegértés.

Mérések, vizsgák felső tagozaton

- 5. évfolyamon: szövegértés; számolási készség; írás gyakorlottsága.
- 6. évfolyamon: német nemzetiségi nyelvtudás.
- 7. évfolyamon: komplex mérés az eddig tanult ismeretekből.
- 8. tanév végén: vizsga: magyar nyelvtan, matematika és német nyelv tantárgyakból. A tanuló a vizsgadolgozat során az általános iskolában szerzett ismereteiről ad számot – a későbbi tanulmányaiban is – alapvetően fontos tantárgyakból. A vizsgadolgozatban elért eredményükről a diákok tanúsítványt kapnak, ez az eredmény az év végi értékelésben fontos szerepet játszik. A naplóban a kapott érdemjegyeket pirossal jelöljük.

Ezek a mérések kiegészülnek 3-8. évfolyamon az év eleji német diagnosztikus méréssel, évfolyamonként a fizikai állóképesség mérésével, és a 6., 8. évfolyamon OKÉV méréssel.

7.3. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Magatartásból adott érdemjegyek feltételei

Példás minősítést kap az a tanuló, aki:

- fegyelmezett, megbízható, pontos,
- az iskolai Házirendet betartja, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias,
- véleményét korának, és az együttélés szabályainak megfelelően fogalmazza meg,
- az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása
- a közösségi munkában aktív, segíti társait, az iskolai élet különböző területein.

Jó minősítést kap az a tanuló, aki:

- fegyelmezett, általában megbízható, pontos,
- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait betartja,
- nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai viselkedése ellen általában nincs kifogás.

Változó minősítést kap az a tanuló, aki

- a Házi rend ellen vét,
- megbízásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi,
- az iskolába és az órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni,
- nevelőivel, társaival szemben nem mindig udvarias és nem mindig tisztelettudó,
- akinek viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni,
- az adott félév során osztályfőnöki, igazgató figyelmeztetést, intőt kapott.

Rossz minősítést kap az a tanuló, aki

- a Házi rend ellen tudatosan, rendszeresen és súlyosan vét,
- nevelőivel, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan,
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik,
- viselkedésével társai munkáját hátráltatja,
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal,
- közösségi munkából kivonja magát,
- az adott félév során igazgató figyelmeztetést, intőt kapott.

A félévi magatartás osztályzata eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban, vagy elmarasztalásban részesült.

Szorgalmat minősítő osztályzat tartalma

Példás minősítést kap az a tanuló, aki

- tanulmányi munkában igényli tudása bővítését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját, munkavégzése pontos, megbízható, minden tárgyban elvégzi feladatait,
- korának megfelelően önálló a munkában,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig felkészül, figyel,
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál.
- írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző.

Jó minősítést kap az a tanuló, aki

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi, az órákra lelkiismeretesen felkészül,
- megbízhatóan dolgozik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül,
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.

Változó minősítést kap az a tanuló, aki

- időszakonként dolgozik, hullámzó aktivitást mutat, máskor figyelmetlen, pontatlan,
- önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, rendszertelen,
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktív irányultság,
- figyelme szétszórt,
- írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat.

Hanyag minősítést kap az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- nem törődik kötelességeivel,
- érdektelenség, a tantárgyak iránti közöny jellemzi,
- órai munkában passzív,
- a tanultakat nem akarja alkalmazni,
- nem teljesíti az adott félév során a minimális tantárgyi követelményeket.

A magatartást és szorgalmat minősítő osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló életkörülményeinek helyzetét, és képességei szintjét.

7.4. Az iskolai írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Év eleji diagnosztikus felmérés

Feladata a kiindulási helyzet mérése, visszajelzéseként szolgál a pedagógusnak az új ismeretek közlése előtt a hiányosságokról, a tanulók előismereteiről. Ennek megfelelően nem osztályozzuk, a tanulók félévi, év végi értékelésébe nem számít be. Az eredmény rögzítése egységesen százalékban kifejezve a naplóban zöld tollal történik.

Témazáró dolgozat: célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése az adott témakörök végén, visszaigazolás a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében. A témazáró dolgozat megírása előtt a tanulókkal - három nappal előtte - tudatni kell a témazáró pontos időpontját, és azt megelőzően összefoglaló órát kell tartani. Az érdemjegy naplóban történő rögzítése egységesen piros tollal történik, a félévi, év végi értékelésben kiemelt helyet foglal el.

Alsó tagozaton és 5.-6. évfolyamon, egy napon legfeljebb egy témazáró íratható, a felső tagozat 7-8. évfolyamán maximum kettő.

Témazáró dolgozat írása esetén az adott napon az érintett osztályban alsó tagozaton legfeljebb egy, felső tagozaton legfeljebb kettő (más típusú) további írásbeli beszámoltatás történhet.

Témaközi dolgozat: célja a nagy témakörök felbontása, öt-tíz tanítási órát felölelő tananyag számonkérése. A tanulókkal tudatni kell a témaközi dolgozat előtt a pontos időpontot – két nappal előtte – és azt megelőzően részösszefoglalást kell tartani. A tudás, a teljesítmény változásának követése az adott témakörökön belül, visszaigazolás a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében.

Írásbeli számonkérés (felelet, röpdolgozat): a tanulók által az adott témában elsajátított részismeretek vizsgálata, az írásbeli szövegalkotás, lényegkiemelés fejlesztése érdekében.

Alsó tagozaton naponta kettő íratható, felső tagozaton napi három a maximum.

Szummatív értékelés – év végi dolgozat

A tanulók a tanév során megszerzett ismereteikről adnak számot. A témazárókhöz hasonlóan a naplóban az érdemjegyet piros színnel jelöljük, az év végi értékelésbe kiemelten beleszámít.

A számonkérések időpontjait, formáit az osztályokban tanító pedagógusok egymás között egyeztetik a fenti lehetőségek és korlátok figyelembevételével.

Szóbeli felet

A számonkérésnél a pozitív értékelés dominál, célja az önálló gondolkodás és a kommunikáció fejlesztése.

Az értékelésnél figyelembe kell venni a tanuló képességeit, hogy az adott tananyag lényegét a szakszavak segítségével adja-e vissza; önállóan összefüggő feleletet ad, vagy kérdések segítségével ad számot tudásáról.

A tanuló szóbeli feleletének értékelése a teljesítéssel egyidejű, nyilvános (az adott közösség előtt) és indokolandó.

7.5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészülés pedagógiai célja az egyes tantárgyak elsajátításának megkönnyítése, a tanórákon tanultak erősítése; ezenkívül az önálló munkára nevelést, a tanórán megismert tanulási technikák alkalmazását szolgálja.

Törekszünk arra, hogy a házi feladat mennyisége és minősége igazodjon a gyerekek képességeihez, és ez által elősegítjük a tanórai munkába történő hatékony bekapcsolódást.

Figyelemmel vagyunk arra a követelményre, hogy az egyes tantárgyakhoz kötődő otthoni teendők összességében ne okozzanak túlterhelést.

További célunk, hogy bekapcsoljuk a szülőket is ebbe a folyamatba (háromcsatornás partnerség kialakítása), ezzel lehetővé válik, hogy a szülők követhessék gyermekeik fejlődésének folyamatát.

Pedagógiai követelményként fogalmaztuk meg, hogy a házi feladatokat folyamatosan ellenőrizzük és értékeljük, ezzel motiváljuk tanulóinkat az otthoni feladatok rendszeres elvégzésére.

A házi feladatok gyakorisága és mennyisége mindenkor az életkor és iskolai szintek függvénye.

A házi feladatok fajtái:

- szóbeli feladatmegoldás, mely fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, bővíti szókincsét és kifejező képességét,
- írásbeli feladatmegoldás, mely elmélyíti, rendszerezi a tanórákon tanultakat, fejleszti a helyesírás képességét is,
- memoriter, mely fejleszti az emlékezőképességet, egyben ismereteket gazdagít,
- egyéni gyűjtőmunka, mely támaszkodik a tanulók ötletességére, fejleszti kreativitásukat, önálló ismeretszerzésre ösztönöz, ezzel kialakítja bennük az igényt az egész életen át való tanulásra,
- projektmunka, mely elsősorban a tanulók együttműködési képességét fejleszti, elősegíti egy – egy témával kapcsolatban az elmélyülést, ugyanakkor a széleskörű alapokra támaszkodó ismeretszerzés – átadás folyamatát.

A házi feladat korlátai

A tanórákon törekedni kell a tananyag elsajátíttatására. Matematikából, magyar nyelv és irodalomból, német nemzetiségi nyelvből minden órán, a többi tantárgyból a tananyagtól függően alkalmasszerűen adható írásbeli házi feladat. Ennek mennyisége a feladatok nehézségi fokától és hosszúságától függ.

Hétvégére és tanítási szünetre nem adható több házi feladat, mint egyik tanítási óráról a másikra. A tanulók igényei és képességei szerint szorgalmi feladatok is adhatók.

Oktató-nevelő munkánkban a minél eredményesebb felkészülést segíti a hatékony és célszerű otthoni feladatok alkalmazása.

Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) egy tantárgyból maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több:

- alsó tagozaton 1 óránál,
- ötödik, hatodik évfolyamon: 1,5 óránál,
- hetedik, nyolcadik évfolyamon: 2 óránál.

8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk 1-8. évfolyamig: a német nemzetiségi nyelvet, a német népismeret tantárgyat. 1-2. évfolyamon névsor szerint felezzük az osztályokat, 3-8. évfolyamon a szeptember elején megírt diagnosztikus mérés eredményei alapján, képességek szerint bontunk.

5-8. évfolyamig: az osztály létszámától függően: az informatika, a technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak esetében, illetve - az osztály létszámát, képességeit tekintve - más tantárgyak tanításánál is bontjuk az osztályokat az Nkt 6. mellékletében szereplő finanszírozott heti foglalkozási időkeret terhére. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, az énekkar, a sportkör) vezetőjét, a tantárgyfelosztáson feltüntetve az igazgató bízta meg. A megbízást ellátók szakmailag és pedagógiaileg felelősek az ún. egyéb foglalkozások működéséért, és tevékenységüket éves munkaterv alapján végzik.

A tanulmányi, kulturális versenyek, sportvetélkedők részei az éves munkatervnek, amely meghatározza a szervezési feladatokat és felelősöket.

A területi és az országos fordulóra továbbjutott tanulókat a verseny idejére az igazgató mentesíti a tanítási órákon való részvétel alól.

Az igazgató gondoskodik arról, hogy az iskolán kívüli versenyeken győztes, illetőleg helyezést elért tanulók – továbbá az énekkar – eredményes szereplését az egész iskolaközösség megismerje.

9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a tanulók fizikai képességeinek felmérését a Mini Hungarofit mérési és értékelési rendszer alapján a következő gyakorlatokkal mérjük:

1. Helyből távolugrás
2. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan, kifáradásig (maximális idő: lányoknál 1,5 perc, fiúknál 3 perc)
3. Hason-fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig (maximális idő: 4 perc)
4. Hanyatt fekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (maximális idő: 4 perc)
5. Cooper-teszt

A vizsgálatot a testnevelő tanár végzi évente egy alkalommal, a tanév rendjében meghatározott időpontban. A tanulók folyamatos fejlődési lehetőségét a próbák tanmenetbe való beépítésével (állandó gyakorlási anyag) segítjük.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus - a mérésben érintett - tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Az tanév helyi rendjében kell rögzíteni a tanulók fizikai állapotát felmérő vizsgálat időpontját

A tanulók valamennyi tesztet sportfelszerelésben hajtják végre. Minden motorikus próba elvégzését általános és speciális bemelegítés előzi meg.

A mérés során fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, és képesség szerinti differenciált terheléssel törekedni kell azok mielőbbi felszámolására.

10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

10.1. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok feladata, arra ösztönözni a tanulókat, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

További feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulóinkat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok felelőssége, hogy motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Alapelveink

- Törekszünk, hogy iskolánk minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Váljon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudományé.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Tanulóink legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapot ok-okozati összefüggéseit.

- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt, becsüljék meg ezeket.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését, az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciók eljárások fő formáiról.
- Váljék alapvető igénnyé a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a tanuláshoz szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása. A tanulás, az aktív pihenés és a megfelelő mennyiségű alvás megfelelő arányának kialakítása, betartása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül, és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

10.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés hosszú távú célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartó fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni és közös tetteikben.

Munkánk, programunk kidolgozásakor ezeket a szempontokat, célokat vettük figyelembe.

A környezeti nevelés rövid távú céljai

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetünk megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, és az élő, élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére.

Felkelti az igényt, képessé tesz:

- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására,
- összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és a lehetséges megoldások megkeresésére;
- az egyéni és közösségi döntések felelőségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet értékeit figyelembe vevő cselekvésekre.

Tanulóinkat iskolánkban nyújtott környezeti nevelés során szeretnénk ráébreszteni, hogy felelősek a természet védelméért, környezetünk értékeinek megőrzéséért. A tanítás, tanulás folyamán elsősorban a lakóhelyi és az iskolai környezet, megismertetésére törekedünk.

Óbuda-Békásmegyér Budapest egyik legnagyobb és legnépesebb kerülete, amely nemcsak történelmi-kulturális emlékei miatt különleges helyzetű. Óbuda földjének szikláit, barlangjait, forrásait, erdeit és partjait, fürdőit és Duna-parti üdőit, különleges növényeit és állatait, valamint a védelmükkel, megőrzésükkel kapcsolatos erőfeszítéseket és feladatokat ismertetjük meg tanulóinkkal.

Segítjük olyan pozitív attitűd kialakulását, mely az élő és élettelen környezet megóvására, védelmére ösztönöz, és fejleszti a tanulók a környezettudatos gondolkodását.

Környezeti nevelés színterei

Környezeti nevelés a tanórákon (környezetismeret, természetismeret, biológia, földünk és környezetünk, fizika, kémia, matematika, technika és életvitel, erkölcsstan, osztályfőnöki óra).

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Fontos helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. A tanár feladata, hogy átadja az ismeretet, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés. Szemléltetéskor használjuk a hagyományos, audiovizuális és az informatikai lehetőségeket is. Ezáltal a diákok komoly elméleti alapokat szerezhhetnek és véleményük formálásával így lehet átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Élményszerű tanításra kell törekednünk.

A környezeti nevelés tanórán kívüli színterei:

- szakkörök, tanulmányi séták, kirándulások, kiállítások szervezése,
- állatkerti séták és foglalkozások,
- jeles napok: víz világnapja (március 22.), Föld napja (április 22), madarak és fák napja (május 10),
- faliújságok folyamatos készítése,
- rajzpályázatok készítése, kiállítások, előadások, filmvetítés szervezése - terepgyakorlatok, térképkészítés,
- témahetek,
- ÖKO - héten való részvétel,
- erdei iskolák szervezése, ahol külön hangsúlyt kap a környezeti nevelés, természeti értéink felfedezése,
- tantermek rend-és tisztasági versenye,
- madáretetők kihelyezése és gondozása.

Őszi és tavaszi egyhetes nagy papírgyűjtés mellett, folyamatosan gyűjtjük az erre kihelyezett kék konténerben a papírt.

Elemgyűjtést hasonlóképpen folyamatosan tartunk iskolánkban.

Iskolai és osztályszintű kirándulások, valamint a napközi keretében igyekszünk megismertetni tanulóinkkal Óbuda és környékének természeti értékeit:

- Hajógyári-sziget
- Római-part
- Gőtés-tó
- Guckler-szikla
- Róka-hegyi tanösvény (Csillaghegy)
- Margitsziget.

Az őszi nagy iskolai kirándulásunkon hangsúlyt fektetünk a természeti értékek megismerésére is. Lehetőség szerint ősszel és tavasszal az érdeklődő felsős tanulók számára még egy-egy plusz túrát szervezünk, mely során megismerjük a Pilis, a Visegrádi-hegység és a Börzsöny természeti értékeit, szépségeit.

11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, lásd: Nevelési program 6.3. pontja

12. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazása

Ha a tanuló tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, és kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájár az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve megjutalmazza.

Ezenkívül jutalmazzuk azt a tanulót, aki:

- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösség csoportos dicséretben és jutalomban részesülhet

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- napközi vezetői
- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi

Igazgatói dicséretben részesül az a tanuló, aki az iskolai tanulmányi versenyen első helyezést ért el, szaktanári dicséretben, aki 2. 3. helyezést ért el.

Nevelőtestületi dicsérettel kell elismerni annak a tanulónak a munkáját, aki iskolán kívül rendezett tanulmányi versenyen, sportvetélkedőn, kulturális versenyen első, második helyezést ért el. Igazgatói dicséretet kap a tanuló ugyanezekben a versenyeken elért 3. és 4. helyezéseért.

A kiváló eredményeket, dicséreteteket az érintett osztályban hirdetjük ki, a jutalmakat az év végi Jeles nap alkalmával az iskola összes tanulója jelenlétében az igazgató nyújtja át.

Az egész tanévben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel vagy oklevéllel jutalmazhatók. A jutalmak odaítéléséről a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után az osztályfőnök dönt.

A tanév végi bizonyítványban tanulóink az alábbi dicséreteteket kaphatják:

- Egy tantárgyi dicséret esetén:
„..... tantárgyból dicséretet kap.”
- Több tantárgyi dicséret esetén minden tantárgyat felsorolunk:
„..... és ..... tantárgyakból dicséretet kap.”
- Az a tanuló, akinek csak jeles osztályzata van és a magatartása is példás:
„Példamutató magatartásáért és szorgalmáért, kimagasló tanulmányi munkájáért nevelőtestületi dicséretet kap.”
- Az a tanuló, akinek minden osztályzata jeles, de csak jó magatartású:
„Kimagasló tanulmányi munkájáért dicséretet kap.”

Csoportos jutalmazási formák:

Jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatásához), olyan jellegű ajándék, mely a tanulók között szétsztható (játék, édesség, gyümölcs)

A jutalmazás az iskolai alapítvány anyagi támogatásával történik.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket a Helyi tanterv 7. pontja határozza meg.

13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételeit a tantárgyankénti tantervek – évfolyamonkénti bontásban – tartalmazzák.